

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Šestatopna peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
60 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

Štev. 149.

V Ljubljani v sredo, 27. avgusta 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

S 1. septembrom prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrišek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Za Ljubljano:

na mesec gl. — 50
do konca decembra „ 2—
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Po pošti:

na mesec gl. — 85
do konca decembra „ 3-35

Naši učitelji in dežela kranjska.

Učiteljstvo krškega okrajnega glavarstva je pred kratkim izročilo zastopniku dolenjskih mest, prof. Šukljeju, dobro utemeljeno in od vseh učiteljev podpisano prošnjo do slavnega deželnega zbora, v kateri se deželni zastop naprosi, naj kaj ukrene v zboljšanje gmotnega stanja naših ljudskih učiteljev. Vprašanje učiteljskih plač bode tedaj z nova trkalo na duri naše deželne sobane; zopet bodejo poslanci v mučnem položaji, obremeniti deželne finance s pomnoženimi troški za ljudsko šolstvo, ali pa važni učiteljski stan, kateri je v materijalnem oziru sigurno mnogo bolj na slabem kakor na pr. stan uradniški, bēdi prepuščati in vsem posledicam, koje so običajno žalostno spremstvo siromaščine.

Temeljita reforma učiteljskih plač, sama na sebi težko možna v revni deželi, je pač ozko zvezana z vsem deželnim šolskim zako-

nodajstvom. In v tem oziru bode vsakdo moral priznati, da bi bilo jako umestno, sedanje šolske postave s svojimi kasnejšimi dodatki in novelami nadomestiti z novimi, organično zvezanimi določbami.

Ne bodemo omenili, da so se z državno šolsko novelo z 2. maja 1883 uvedla deloma nova načela v naše šolstvo, na koja se sedanjí zakoní dosihmal ne ozirajo. Ali kdor se je kedaj teoretično ali praktično moral pečati s kranjskimi šolskimi postavami, kdor je bil prisiljen, prodreti zaraščeno grmovje o smih zakonov, kateri razveljavljajo jeden drug zega — priznati bode moral, da je čestokrat prav težavna naloga, presojevati, kateri paragraf da je veljaven v tem ali onem slučaju. Jedna lastnost se v prvi vrsti pogreša v organizmu naših šolskih postav: urejenosti ni nobene, in to je velika nedostatnost! Uže zaradi tega je silno potrebno, da se deželni zbor enkrat energično loti težavnega posla, čisto na novo, tako rekoč iz tal zgraditi sloslopje našega šolskega zakonodajstva.

Letos sicer se to baje še ne bo moglo zgoditi. Nobena stroka državne uprave menj ne prenaša drznih eksperimentov, pri nobeni ne treba postopati tako počasno, tako previdno, kakor ravno pri šolstvu. Če se oziramo na mnoge pomanjkljivosti, razsedline in protislovja v šolski noveli z 9. marcija 1879, če pomislimo, da se je s to postavo v isti meri in po nepotrebnem žalila avtonomija samoupravnih korporacij in gmotne in stanovske koristi učiteljstva, spoznali bodemo na prvi pogled, da je poslancu, kateri hoče izdelavati načrt takega zakona, pred vsem neobhodno potrebno, da se resno in vestno pripravlja na svojo težavno nalogo. On se bo moralnatančno seznaniti z načeli, merodajnimi za avstrijsko šolstvo, preštudirati bo moral vse važnejše šolske postave drugih dežel, zaslediti ves razvoj, katerega je šolstvo avstrijskih dežel dočakalo od 25. maja 1868 in 14. maja 1869, — in vse to mu ne

bode nič koristilo, ako se obširnemu teoretičnemu znanju ne pridruži bistri, praktični pogled za konkretne potrebe naše ožje domovine. To niso vprašanja, katera se dadó rešiti v štirinajstih dneh, in dve sto paragrafov iz rokava stresti je vsaj narodnemu poslancu čisto nemogoče. Navzlic tem težavam pa bode vsekako absolutno potrebno, da se deželni zbor, kakor hitro mogoče, loti tega nujnega dela.

Toda, ali hočemo s tem reči, da naj po-tihnejo prošnje in pritožbe učiteljev vsaj do onega trenutka, ko bode dotični odsek zbornici mogel predložiti dovršen načrt dotičnih šolskih zakonov? Nikakor ne! Prežalostna je usoda ljudskega učitelja, kateri z letno plačo beraških 400 ali 450 goldinarjev životari v kakem samotnem, od kulturnega življenja oddaljenem selu, in prevažna je naloga ljudske šole, da bi toliko tesnosrčnosti mogli priporočati deželnemu zastopu. Znamo sicer, da se je gledé šolstva mnogo grešilo tudi na slovenskem ozemlju. Siromašni narod je bil sem ter tja, — pač pa so pri nas taki slučaji le redke izjeme — primoran, z neprimernimi troški graditi šolske palače. Tudi v tem oziru se je časih pretiravalo. Dalje je istina, da potreščine normalnega šolskega zaklada rastejo vsako leto, in baš letos je deželni odbor v neprijetnem položaji, predlagati povišanje šolske doklade od 18 na 20 odstotkov direktnega davka. Ali radi tega ne smemo prezirati vekovite resnice, da je dobro urejeno ljudsko šolstvo pravi temelj narodne omike in narodnega blagostanja. Svet napreduje, in trdovratni boj za obstanek ne obseza samo posameznih oseb, temveč v svoje kroge zapleta cele stanove in narodne skupine. Našemu kmetu se itak uže dandanes trda godi. Ako bode pa zaostal v svoji izobraženosti za svojimi sosedi, ako mu šolska odgoja ne bode ponujala prilike, udeležiti se splošnega napredka, — bodemo kmalu tudi na gospodarstvenem polji čutili žalostne posledice zane-

Listek.

Odlomki iz mojih spominov.

Spisal Ivan Turgenjev; poslovenil A. B. (Konec.)

V resnici našel sem Telegina, ko sem ga zadnjič obiskal, zelo postaranega; celó njegovo okó dobilo je mlečno barvo — prav kakor pri novorojencih — in prejšnje samosvestno smehljanje okrog njegovih ust umaknilo se je čudno mehničnemu, sladkavo-prisiljenemu smehljanju, katero celó med spanjem ne zgine z obrazov jako slabih starih ljudi.

Povedal sem Ivanu Teleginov sklep. Dolgo časa stal je nepremakljivo in molčé tukaj ter zmajeval z glavó.

„Nu,“ rekel je napósled, „kar je človeku odmenjeno, temu se ne izogne. A dano besedo bom držal. Zdaj mi le eno še ostaja: prav uživati ostanek svojih dni. . . . Barin, prosim, dajte mi kaj malega piti.“

Dal sem mu, kar je želel. Opijanil se je, da se ni nič zavedel; in tisti dan je tako izvrstno plesal „malo ribo“, da so dekleta in žene od veselja vriščale.

Naslednji dan vrnil sem se domóv, in

čez tri mesece — bil sem uže v Petrogradu — zvedel sem, da je Ivan držal besedo! . . . Poslali so ga novemu gospodarju. Ta ga je poklical k sebi v kabinet ter mu povedal, da ga je odločil za svojega kočijaža, da mu izroča svojo vprego s tremi dirjalci iz Vjetke in da ga bo strogo kaznoval, ako bo z njegovimi konji slabo ravnal in sploh, ako svoje službe ne bo dobro opravljal: „kajti jaz se ne šalim rad,“ tako je končal svoj govor.

Ivan je poslušal svojega gospodarja do konca, potem je pal pred njim na kolena ter mu razložil, da se bo vse takó zgodilo, kakor ukazuje njegova milost, a da ne more biti njegov sluga.

„Rajši mi dopustite, za najemnino kot kmet na svojo roko delati na polji, vaše blagorodje; ali pa me naredite vojaka; sicer se bo kmalu nesreča zgodila.“

Barin postane besen.

„Ha, tak dečko si ti! Tako se upaš z menoj govoriti! Najprej vedi, da sem vzvišenost, a ne blagorodje; drugič nisi več pripraven za poljska dela, za vojaka pa si premajhen; a slednjič — s čim si dovoljuješ pretiti? Ali hočeš morebiti hišo zažgati?“

„Ne, vaša vzvišenost, hiše ne bom zažgal.“

„Mene morebiti umoriti, kaj?“

Ivan nekaj časa molči.

„Jaz nisem vaš sluga,“ pravi naposled.

„Jaz ti bom dokazal,“ zarujove barin, „da si moj sluga!“

Ivana dá grozovito pretepsti, a ga vender naredí za svojega kočijaža ter ukaže, naj mu izročé vprego s tremi dirjalci.

Ivan se je na videz udal ter storil vse, kar je bila kočijaževa dolžnost. Ker je bil v resnici izvrsten kočijaž, naklonil si je kmalu dobrohotnost svojega gospodarja — tem bolj, ker se je Ivan obnašal zelo skromno in tiho in so njegovi konji postali debeli in rejeni: postali so „okrogli kakor kumare,“ takó da jih je bilo veselje gledati. Barin se je dal od njega rajši voziti nego od vseh drugih kočijažev in večkrat mu je rekel:

„Nu, Ivan, se li še spominaš prvega najinega pogovora? Te neumnosti so te zdaj uže gotovo minole?“

A Ivan ni nikdar odgovoril na te besede.

Nekega dne — bilo je okrog Svetih treh kraljev — peljal se je barin z Ivanom v mesto. Sedel je v sanéh, ki so bile s preprogrami obložene. Vlekli so jih z zvončki okrašeni konji.

Ko je pot peljala navzgor po strmeh

marjenega ljudskega šolstva. Res je, da je sveta dolžnost narodnemu zastopniku, štediti z vsakim krajcarjem deželnega premoženja. Ali časi je prevelika štedljivost ob jednom največja potrata, in dandanes se veljajo v polnem obsegu besede angleškega državnika, da je ni dražje stvari na svetu nego je — nevednost!

Vsega tedaj, kar kranjski učitelji po vsej pravici pričakujejo od deželnega zastopa vojvodine kranjske, vsega naenkrat izvršiti ne bode mogoče. Tudi v tem oziru je treba potrpežljivosti, treba je obzirnosti nasproti denarnemu stanju naše dežele, katera silovitih finančnih operacij nikakor ne prenaša. Toda, kjer se učiteljem godi očitna krivica, zahteva dolžnost, da se odpravi. Tako na pr. se učitelji na jednorazrednicah pritožujejo, da jim jedino na Kranjskem postava ne dovoljuje funkcijskih doklad. Ravnatelju na meščanski šoli gre pri nas funkcijska doklada 200 gld., vodi četvorazrednice doklada 100 gld., vodi tri- in dvorazrednice doklada 75, oziroma 50 gld., le siromak na jednorazredni ljudski šoli niti krajcarja ne dobiva za svoje opravilo. In vendar ima funkcijska doklada zlasti ta namen, odškodovati učitelja za njegove uradne pisarije! Teh pa ima učitelj na jednorazrednici skoro ravno toliko nego tovariši njegovi na večrazrednih zavodih, in vrh tega moramo pomisliti, da so za narodno omiko jednorazredne šole morda še bolj važne nego večrazredne, kajti bolje je, imeti po vsej deželi gosto mrežo jednorazrednih učilnic nego posamezne tri- in štirirazrednice, katere so vendar le pristopne razmerno malemu kraju, dočim je velika masa narodna brez šolskega pouka. Vse to je jasno, kakor beli dan, in vendar so postavodajalci v kranjski deželni sobani o svojem času po polnem bili pozabili učiteljskih tlačanov na vaški jednorazrednici. V tem oziru se naši šolski zakoni jako neugodno razlikujejo od vseh drugih postav, veljavnih za šolstvo sosednih dežel, in tedaj se nadejamo, da bode deželni zbor uže v bodočem zasedanju se blagovoljno oziral na to opravičeno zahtevanje naših šolnikov ter odmeril primerno funkcijsko doklado tudi učiteljem na jednorazrednicah.

Iz hrvatskega sabora.

Zagreb, 26. avgusta.

Minolo soboto sešel se je hrvatski sabor k sadnji sesiji tekoče saborske perijode. Prečitavši kraljevski reskript izjavil je namreč v prvi seji ban grof Khuen-Héderváry, da se bode sabor dné 30. t. m. razpustil in da se bodo v teku prihodnjega meseca vršile nove volitve. Kakor je iz tega razvidno, odmerjena je saboru za njegovo delovanje le še kratka doba in silno potrebno je, da se vsaj zadnji

klanci, šli so konji v stop. Ivan je šel s svojega sedeža in stopil za sani, kakor bi hotel nekaj pobrati.

Bilo je zelo mrzlo; barin se je dobro zavil ter si bobrovo kapo potegnil čez ušesi.

Ivan vzame izpod svoje suknje sekiro, približa se gospodarju od zadaj, strga mu kapo z glave ter pravi: „Peter Petrovič, saj sem ti naprej povedal; sam si tega kriv!“ — in z enim samim udarcem mu prekolje glavo.

Potem ustavi konje, dene svojemu mrtvemu gospodarju kapo zopet na glavo, gre na svoj sedež ter se pelje v mesto naravnost pred sodnijsko poslopje.

„Tukaj je general“, pravi; „mrtev je; jaz sem ga ubil. To sem mu naprej povedal, in držal sem besedo. Zaprite me!“

Ivana so prijeli, postavili pred sodnijo, odločili mu udarce s korobačem ter ga potem poslali v Sibirijo.

Veseli plesalec, kratkočasni ščinkovec od-potoval je v rudnike, v katerih je za zmiraj zginil. . .

Da, nehoté moramo ponavljati s Teleginom, dasiravno v drugem zmislu: „Bili so dobri časi — ali ne govorimo več o tem.“

dnevi koristno upotrebijo. Dela ima sabor dovelj: inartikulacija postoječega volilnega reda za Vojno Krajino, razprava o lonjsko-poljskem vprašanji, o avtonomiji Srbov v cerkvenih in šolskih zadevah, o reškem vprašanji in mnogo gospodarstvenih predlogov, vsi ti predmeti so nujni ter dozoreli za parlamentarno rešenje. No da-li ti predmeti res pridejo vsi na dnevni red, o tem bi se moglo dvojiti, ali pravo rekoč, o tem se ne sme dvojiti. Pet dnij, kakor kratek čas, a spoštovani volilci morajo vendar zvedeti, kako izvrstne zastopnike imajo v saboru; blagonaklonjenosti volilcev mora se vendar žrtvovati vsaj jedna interpelacija, ako uže ni mogoče fulminanten govor, a posreči-li se ta govor okinčati s kakim škandalom, tem bolje. Volilci se bodo potem vsaj prepričali, da je njihov poslanec možak, imeniten mož, kojega portrait bode potem prinesel Starčevič „Bič“ na zadnji strani tik poleg vabila Kleebergove menažerije.

V takih okoliščinah bode novela k postojemu volilnemu redu najbrže jedini važni predmet, ki se bode v tej sesiji parlamentarno rešil. Nameravalo se je sicer vstvoriti po polnem nov volilen red za civilno Hrvatsko in Vojno Krajino, no to delo je preobširno, da bi se moglo temeljito razpravljati v kratkih dneh, kateri so saboru še odmerjeni; zatorej se bode za sedaj v civilni Hrvatski veljavni volilni red raztegnil tudi na Krajino, a stvo-ritev novega volilnega reda prepustila se bode bodočemu saboru. Razen tega rešili so se včeraj nekateri gospodarstveni predlogi. Izvestje odbora o lonjsko-poljski zadevi odložilo se bode za prihodnjo sesijo, da-si je tudi opozicija sporazumna s predlogom, da se sklopi nagodba z lonjsko-poljskim konsorcijem ter se plača odškodnina 300 000 gld. Isto velja tudi o izvestji odbora za rešenje reškega vprašanja, o zakonski osnovi gledé obskrbovanja deželnih orožanikov (žandarjev) in 24 drugih menj ali bolj važnih predlogov in računskih sklepov.

Kar se tiče dosedanjega delovanja saborskega v tej sesiji, so gotovo najvažnejši gospodarstveni predlogi, katere je zbor rešil včeraj in predvčerajšnjem. Nehoté vsiljuje se nam vprašanje, koliko koristnega bi bil mogel sabor vstvoriti v teku prošle saborske perijode, ako bi se bil prej lotil gospodarstvenih vprašanj, a ne tratil zlati čas z visokodonečimi frazami o pogubnosti nagodbe itd. Gotovo bi narod hrvatski stal na čvrstejši materialni podlagi, naš parlamentarizem bil bi na boljsem glasu nego-li je danes, in cvela bi uže marsikatera institucija, katero danes, žal! pogrešamo. Zasluga, da se je sabor vsaj v zadnjem času jel pečati z gospodarstvenimi vprašanji, gre v prvi vrsti poslancu Vukotinoviću.

Se ve da je opozicija naš neugodni gospodarstveni položaj hotela obrazložiti s tem, da je politična situacija Hrvatske kriva materialnega propada. Tako je na primer poslanec

Kutuzović trdil, da sadjarstvo pri nas ne more imeti vspeha, ker mu je nagodba z Ogersko na potu; to je pač le govorniška cvetica, nikakor pa ne argument. Da se na Hrvatskem prideluje primeroma tako malo plemenitega sadja, tega gotovo ni kriva nagodba, ampak mi sami. Naše trgovinske in obrtne zbornice, naša gospodarska društva, veleposestniki, duhovniki in učitelji bi tu pač lahko vršili lepo nalogo: Zakaj tega ne storé? Ali jih kedo zadržuje v tem podjetji? morebiti nagodba? Naglašalo se je tudi, da vlada ni razvijala potrebne inicijative v gospodarstvenem oziru. Mi se ne slagamo s tem pojmom o vladnem delovanju. Vlada ne more vstvoriti posamezne obrtne stroke; ona le more podpirati postoječe stroke v njihovem razvoju; ona ne more saditi sadnih dreves, pač pa jih čuvati in skrbeti za to, da se najdejo pota izvažanju. Da sta pa vlada in saborska večina storili, kar je bilo v njihovih močeh, pričajo nam gospodarstvena in šumarska šola v Križevcu, obrtna šola v Zagrebu, poljedelska šola, katere se bode v kratkem otvorila v Požegi, in tkalska šola, ki se bode 1. oktobra oživotvorila v Brodu. Da se pa do sedaj ni več storilo, da se ni dosegel lepši razvoj na gospodarstvenem polji, tega kriva je nesrečna politika, v kateri tičimo preko ušes.

Pustimo za nekoliko časa visoko politiko, pečajmo se z gospodarstveno politiko, in videli bomo, da se bode Hrvatska vkljub nagodbi popela na višjo stopinjo blagostanja. Ako je motiv delovanju opozicije res le rodoljubje in skrb za duševni in materialni napredek naroda, potem bode gotovo rada sodelovala, kjer gre za gmotno korist ljudstva. Žalibože nas postopanje opozicije ne more uvrstiti v tej veri. Kakor uže rečeno, bavil se je sabor ravno zadnje dni z gospodarstvenimi vprašanji: z živinorejo, kletarstvom itd; to za opozicijo se vé da ni pravi terrain, in zopet je slaboznani David Starčević, kateri na surov način moti in onemogočuje resno delovanje v saboru. Ako Starčević in njegova garda misli, da si bode s takim postopanjem uvrstil svoje stališče v narodu, moti se. Narod hrvatski ima toliko zdravega razuma ter je politično toliko zrel, da bode znal ločiti kričanje od resnih politikov, da bode vedel, na kateri strani so njegovi pravi prijatelji. Volitve so pred vrati in prepričani smo, da bode narod pri predstojećih volitvah odločno obsodil pogubonosno delovanje Starčevićeve ko-horte.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Kakor je poročala včerajšnja brzojavka, sklicani so razen gališkega deželnega zbora sedaj zbori vseh avstrijskih kronovin. Vsi de-

sedami in z mladeniško fantazijo slikali ljudstvu prihodnost fotografije in velikanske usluge, katere bode v kratkem umetnosti in znanosti dajala.

Ako pa primerjamo te ognjevitve nade slavnih mož s sedanjimi rezultati, ki jih je dosegla Daguerrejeva umetnost, moramo pripoznati, da je fotografija na industrialnem polji daleč prekosila te upe; a na polji umetnije in znanosti ni prišla do onega vpliva, o katerem so sanjali učenjaki uže pri njeni zibel. Vzroka tej zanimljivi istini ni težko najti. Nova umetnost se je tako hitro razvijala in tako brzo je prekosila in razveljavila prve poskuse svojega mojstra, da ji je bil kmalu le oni kos, ki se je leta in leta pečal z njo; prvotni priprosti način izdelavanja slik postal je tako kompliciran, da je le tisti zamogel vspešno baviti se s fotografijo, kateri je neprestano se uril z njo in jo smatral za poklic svojega življenja. Zato so le strokovnjaki dosegli ono popolnost, katero občudujemo na novejših delih, izšlih iz dobrih fotografskih delavnic. Samouki, prijatelji Daguerrejeve iznajdbe, niso mogli vspešno konkurirati s strokovnjaki in zato učenjak in

Najnovejša iznajdba v fotografiji.

Leta 1838. predložil je Daguerre pariški akademiji prve fotografske slike. Njegova iznajdba vzbudila je nepopisno začudenje po vsem tedanjem olikanem svetu; vsakdo je bil radoveden, kako nastanejo čudezne podobe, in slavní Arago prigovarjal je Daguerreju toliko časa, da je mož obljubil, razodeti francoski akademiji svojo skrivnost. Vlada mu je odločila 6000 frankov letne penzije za proglajenje nove iznajdbe. 19. avg. 1838 razložil je potem Daguerre v javni seji akademije način fotografiranja. Občinstvo je v tolpah drlo v palačo Mazarin, kjer se je imela seja vršiti. Vsak, kdor je imel kaj imena na znanstvenem ali umetniškem polji, hotel je biti navzočen. Na tisoče ljudstva stalo je pred palačo in čakalo, da se proglasi čudovita iznajdba. Kmalu je vedela vsa Evropa o novi umetnosti in nepopisno navdušenje poprijelo se je znanstvenih krogov. Možje mirnega mišljenja, kakor Aleks. pl. Humboldt, slavili so Daguerrejevo iznajdbo z navdušenimi be-

želni zbori končali bodo svoje delovanje v prvi polovici meseca oktobra. Sredi meseca oktobra počele bodo zborovati delegacije, in sicer letos v Budimpešti. Delegacije zborovale bodo po priliki mesec dni, tako da se državni zbor snide koncem novembra ali pa početkom decembra. Kakor znano, bode to zadnje zasedanje državnega zbora, kateremu izteče šestletna doba. Volitve za državni zbor vršile se bodo najbrže prihodnjo spomlad.

„Wehrzeitung“ poroča, da bode proračun vojnega ministerstva za leto 1885 znatno povišan. Vojna marina, pomnoženje artilerije da so vzrok povišanju vojnega budgeta. Temu poročilu nasproti pa javlja „N. fr. Presse“, da bode sicer proračun za marino povišan, da ostanejo troški za kôpno vojsko isti kakor do sedaj.

O delovanju hrvatskega sabora govorimo na drugem mestu, zatorej bodi tu le omenjeno, da pride razen novele k volilnemu redu tudi vprašanje o avtonomiji Srbov najbrže še v tem zasedanju v razpravo. Narodna stranka hoče na ta način pridobiti srbsko stranko za-se ter potem pri volitvah skupno postopati proti opoziciji.

Tuje dežele.

Časniki bavijo se večim delom z vprašanjem o sestanku treh cesarjev. Pozitivnega ni znano do sedaj še nič. Kakor se „Presse“ iz zanesljivega vira poroča, zavisen je sestanek o obisku ruskega carja v Varšavi. Ker pa ta obisek še ni definitivno določen, zatorej je tudi sestanek vladarjev Avstro-ogerske, Nemčije in Rusije sicer verjeten, a ne še gotov.

O srbsko-bolgarskem prepiru se uže delj časa ni nič poročalo; gotovo je le, da je prepir uže skoro po polnem poravnani in da je Bolgarija znatno pepustila. Srbskim izseljenikom v Bolgariji se je prepovedalo, nastaniti blizu srbsko-bolgarske meje.

Ruska vlada počela je ostro postopati proti izgredom zoper židove. Tako se je bil te dni v Novi Pragi pri Kijevu porodil eksces proti židom, no tamošnji guverner knez Šahovskij je izgred koj v početku z naoroženo silo zadušil.

Dopisi.

Iz Postojine 26. avgusta. (Izv. dop.) Čitavši danes v „Slov. Narodu“ včeraj mu od tu poslano brzojavko: „Volilni možje zjedini se za tretjega kandidata Hinka Kavčiča, ki zastopa isti princip, ko g. dr. Zarnik. Zmaga mogoča“, — spomnil sem se nehoté Goetheja, ki pravi:

*Ueber ein Ding wird viel geplaudert,
Viel berathen und lange gezaudert,
Und endlich gibt ein böses Muss,
Der Sache widrig den Beschluss.*

umetnik nista imela one koristi od fotografije, katero bi lahko po vsej pravici zahtevali od nje. Priprava sedanjih steklenih plošč, ki so podlaga vsej fotografiji, terja mnogo vaje in okoliščin; polivanje s kolodijem mora se vršiti malo minut poprej, predno se postavi „mokra“ plošča v camera obscura, kjer se naredi podoba. Za tem je treba ploščo takoj zopet vzeti v roke in jo polivati z raznimi tekočinami, da se pokaže na nji slika.

Te zamude in dostikrat brezvspešne manipulacije zamorejo se vršiti le v temnem prostoru, ki mora biti v obliži fotografičnega aparata. Za to lahko razumemo, da je le v stalnih atelierih bilo možno napravljati dobre podobe, in sicer le od objektov, katere more fotograf prinesti v svojo delavnico. Kdor je hotel delati podobe po prosti naravi, kdor je želel narediti si slike mest in zanimljivih njihovih spomenikov, kdor je skušal s pomočjo fotografije pritrčiti si objekte, ki vzbujajo začudenje olikanega človeka, potujočega po širnem svetu — moral je nesti delavnico s seboj, z njo vred pa celo vrsto raznih kemičnih snovij in priprav, s katerimi si je priredil svoje plošče na mestu, kjer je postavil aparat.

Koliko hrupa, koliko strastne agitacije, koliko dopisov in člankov, koliko zmagosvestega govorenja — vse za malika fanatičnih radikalcev! — in na vse zadnje po polnem v „slogasji“ z uvodnim člankom „Slov. Nar.“ od zadnje sobote: „Volite vsi dr. Zarnika“, — zapusté Zarnika v zadnjem trenutku še oni, kateri so ga še 15. in 17. avgusta t. l. — in od tistikrat menda brez prenehljeja, kot verni apostoli njegovi, s slavo obsipali. Da, dà, ein böses Muss privede je „Narodove“ pristaše do prepričanja, da morajo v zadnjem trenutku svojo taktiko premeniti, da morajo nolens volens rešiti „načelno vprašanje“ na drug način, a ne s pomočjo dr. Zarnika. To je bilo hudo, svoje dosedanje prepričanje tajiti, pustiti svojega ljubljence na cedilu in zateči se v svoji bedi in sili k g. Hinku Kavčiču, ki zastopa isti princip, ko g. dr. Zarnik. Sedaj je torej jasno, po polnem jasno, da dr. Zarnik ne živi več zaupanja med zavednimi Notranjci, kajti če se je v zadnjem trenutku še na vse kriplje na to delalo, da se reši „princip“, in če je bilo treba v rešitev tega principa izbrati si drugo osebo namesto dr. Zarnika, potem so se bili morali dotični gospodje zadnje dni do dobrega poučiti, da dr. Zarnik ni isti mož, kateri bi prodril pri volitvi. Dr. Zarnik je tedaj tako propal, kakor bi mu nihče, niti njegov največji sovražnik, privoščiti ne bil mogel. Da ga ne bodo spošтовatelji g. Adolfa Obreze volili, tega si je moral biti uže a priori gotov — a da ga bodo celó njegovi privrženci zatajili, da bodo vsi oni, ki so v „Slov. Narodu“ in v „Slovanu“ toliko časa sim na vse pretveze njegovo kandidaturo zagovarjali — v odločilnem trenutku pokazali mu hrbet, češ, pod tvojo firmo „načelno vprašanje“ nima kredita, tega, vemo, da dr. Zarnik ni nikdar pričakoval. Sic transit gloria mundi. A da je tako daleč prišlo, to je signum temporis. Vsak razumen rodoljub se mora iz vsega srca veseliti takega od nikogar in nikdar pričakovanega izida, kajti odkritosrčno izpovejmo, kar imamo pri srci: Ako bi bil dr. Zarnik zmagal, odobrila bi bila zavedna Notranjska postopanje nekaterih neizkušenih mladih ljudi, kateri v svoji zaslepljenosti in nepremišljenosti res mislijo, da jim je vse dovoljeno, da smejo storiti, kar hočejo.

Ein grosser Fehler, dass man sich mehr dünkt, als man ist!

Da bi dotični kričachi premišljevali pomen navedenih besedij, no, sigurno bi se ti fanatični mladiči odtegnili „javnemu življenju“ — bi ne delali „visoke politike“, in bi v svoji surovosti in brezmejni predrznosti ne usiljevali vsemu svetu slabega sadu slabega svojega prepričanja. Za Boga svetega! — ali smo v istini tako daleč zabredli, da nam bodo praznoglavi fantalini komandirali, da nam bodo taki

Tako težavno prenašanje dajalo je navadno le v rokah izvedenega strokovnjaka - obrtnika dobre rezultate, za učenjaka in umetnika je bilo skoro neizvedljivo. Za to pa ni prišla Daguerrejeva umetnost v znanosti do one veljave, katero smemo po pravici pričakovati od nje; v rokah obrtnikov obrnila se je le bolj na praktično polje — in tu je dosegla v istini velikansk uspeh.

A stvar se je v novejšem času nenadoma zeló spremenila. Namesto dosedanje postopanja z mokrimi ploščami izumili so takozvane suhe plošče in z njimi odprli fotografiji novo dobo. Kolodij, ki je bil do sedaj podlaga vsemu delu, naredil je prostor gelatini, ki bode pač v kratkem izpodrinila „mokra“ fotografijo. Sedaj polivajo steklene plošče z gelatino, katera ima nekoliko bromovega srebra primešanega. Kožica se kmalu strdi na steklu in posuši na njem. Take „suhe“ plošče pa ne izgube svoje občutljivosti, kakor mokre, s kolodijem pokrite, v malih minutah, temveč obdrže to občutljivost dolgo časa, cele mesece in leta!

(Konec prihodnjic.)

neizkušeni ljudje hoteli zapovedati, kedo naj se voli. — Če nisi istega mnenja, kakor oni glasoviti mladi zastopniki radikalizma v Postojini — si uže izdajica! Zastonj vsaka beseda, zamán vsak poskus, da naj te posluša: *Anathema sis!* — Obsojen si in pozabljen so vse tvoje dosedanje narodne zasluge, — proč s taboj! — Toda kar so iskali — to so dobili. Narodna stranka v Postojini je razdvojena, razdvojili so jo oni, kateri so za dr. Zarnika „od zore do mraka“ v potu svojega obraza se trudili. Stari odlični narodnjaki, kakor dr. Razpet, se surovo napadajo, — izčistiti hočejo ti radikalni mladiči uže tako redke vrste postojinskega narodnjaštva in — le tako naprej, le tako napredujte, — po njihovem napredku cenil bode svet vrednost njihovega dela. In slovenski svet! — koliko je izdala brezmerne agitacije teh fanatikov? Toliko, da so dr. Zarnika še ob tiste glasove pripravili, katere bi bil sicer dobil.

Ne, ne, gospôda! — Notranjska je zavedna in tudi Postojina je zavedna. Zato pa ne hodi prave poti, kateri misli, da ima le ta ali ona oseba, ali le ta ali ona familija, ali če hočete „obitelj“ — patent na narodnost. „Obitelj“ je treba ločiti od posameznih članov „obiteljinih“, in dostikrat smo uže doživeli, da so hoteli ljudje besedo „obitelj“ tudi potem še v istem pomenu rabiti, ko so „obitelji“ zaslužni in priljubljeni starši uže davno pomrli. — Lahko je mlademu človeku ponosno dvigati glavo, če je podedoval lepo premoženje, a druga je, premoženje sam si prislužiti, zato pa naj bode hvaležen v grob svojim zamrlim, zaslužnim in priljubljenim roditeljem, ki so mu zapustili lepo imetje, naj gleda, da ga bo po lastni pridnosti še pomnožil in naj nikar ne zamenja samega sebe z „obiteljo.“

To bo zavedni Notranjski bolj imponiralo in agitacija za dr. Zarnika bo potem tudi drug uspeh imela, če bo gospoda doktorja sploh še kedaj sila obšla, kandidovati na Notranjskem.

Razne vesti.

— (Dolgo spanje.) Z Dunaja se poroča z dné 18. avgusta: Zasebnica Katarina Müller, 30 let stara, obolela je nenadno pred desetimi dnevi na hudem krči, vsled česar je po polnem izgubila zavest in zaspala ter spala osem dni in nočij; vzbuditi je niso mogli z najmočnejšimi budili. Bolnica med tem časom ni uživala nobene jedi in pijače. Zdravniku se je vender posrečilo, bolnico po stodvaindevetdeseturnem spanji spraviti zopet k zavesti; po osemdnevem postu zaužila je zopet nekoliko jedi.

— (Unela) se je na avstrijski ladiji „Bice“ v pristanišči v Marseilli zaloga premoga. Vender se je posrečilo ogenj kmalu vdušiti. Naloženo blago je deloma poškodovano.

— (Pred prodajalnico.) Kmet in kmetica stojita pred oknom prodajalnice ur, ogledujeta si ure ter čitata pri jedni uri listek: „Ura gre osem dnij“. Kmet pravi svoji ženi: „Ej te, Reza, to je pa lepa ura! Velja pa 150 goldinarjev, pa gre samo osem dnij — ne, mi je pa moja stara ura uže ljubša, saj je veljala samo 3 goldinarje, pa gre zmerom.“

— (Pes — prosilec.) V prirodninskem kabinetu v Petrogradu je med drugimi živalmi videti pod steklom tudi pes, nekdanji ljubljenec Petra I. Ta žival rešila je nekoč dvorjano življenje. Kaj je zakrivil ta mož, letopisec ne omenja, vender je car izrekel nad njim prehudo kazen, kajti carica in ves dvor prosili so pri caru zanj milosti. Vender zamán. Cara so s prošnjami le še bolj razjarili in strogo je prepovedoval vsem, celó carici, govoriti o tej zadevi še katero besedo. Carica pa je našla drugo pot, poiskala je nekoga, za katerega ta stroga prepoved ne velja. Napisala se je hitro prošnja za pomiloščenje obsojenega dvorjana, zvili so jo in jo vtaknili carjevemu ljubljencu, psu, za ovratnik. Ko se je car vrnil iz

starešinstva domov, priskače mu veselo pes nasproti in car koj opazi papir za ovratnikom, vzame prošnjo in jo čita. „Kaj tudi ti uže do naša prošnje?“ meni smehljajoč se car. „Nu, ker je prvi pot, se hočem milostno ozirati na tvojo prošnjo.“ In poslal je takoj poslanca v trdnjavo z naročilom, naj se obsojeni dvorjan oprostí.

— (Francoska štedljivost.) Francosko trgovinsko ministerstvo priobčilo je izkaz o hranilnicah, in izkaz ta kaže, da se je število hranilnic v letu 1883 zelo pomnožilo in pomnožile tudi vložene glavnice. Koncem leta 1883 bilo je vloženih 1816088 527 frankov; proti letu 1870 je pomnožitev za blizu 70 milijonov. Število vložnih knjig znaša 4585431; vplačalo se je v tem letu 628220147 frankov. Kar se tiče vzajemnih podpornih društev, pomnožilo se je njih število od 7001 na 7229, število njih članov od 1134043 na 1180751; njih delovanje ne obstaja zdaj samo v podpiranju bolnikov, marveč v oskrbovanju starcev.

— (Spanje v angleškem parlamentu.) O možeh, kateri imajo navado spati v britskem parlamentu, prinaša londonski tednik „St. Stephens Review“ originalne podatke, pripoveda namreč: Pri sejah v parlamentu spati, je gotovo umetnost, katero si ni lahko priučiti, a tudi ne lahko jo izvrševati. Vender so mojstri v tej umetnosti zbornični člani sir Robert Peel in lord Randolph Churchill. Koj ko denejo roke navzkriž, uže spijo. Premier mr. Gladstone ni pravilen spalec, vender so ga našli pred nekaterimi dnevi spečega na klopi na stranskem hodniku. Mr. Beresford Hope spi jedno roko čez drugo držeč, lehak smehljaj objema tedaj široki njegov obraz. Zastopnik za Budport kima vedno samo na pol, jedno oko odprto imajoč. Če se opazi sir Stafford Northcote, da ima roke križem na prsih, kakor spokorna devica, vsakdo vé, da je mož v Morfejevem naročaji, ravno tako gotovo tudi spi zastopnik za Warwickshire, če mu njegov rumenosvilen indijski robec visi čez levo koleno. Parnellovi pristaši in radikali napravljajo v spanji velik vrišč, vender če mr. Biggarjeva duša neha misliti o krivicah, katere se delajo Irski, morajo isti, kateri počivajo v bližini, misliti, da gre mimo tolpa grulečih prašičev in prestrašeni planejo k višku.

— (Pomirljivo.) Gospa: „A gospod brodar, zakaj nas sami ne prepeljete čez reko, zakaj hočete to izročiti temu malemu dečku. To je vender nevarno!“ — Brodar: „Ne bojte se, blaga gospa — deček zna plavati.“

Domače stvari.

— Nj. c. in kr. apostolsko veličanstvo blagovolilo je pogorelcem v Voklem podeliti iz Najvišje zasebne blagajnice 400 goldinarjev podpore.

— (Umirovljenje.) Okrajni komisar gospod Fran Sertič, v slednjem času pri c. kr. okr. glavarstvu v Ljubljani službujoč, je stalno umirovljen.

— (Nj. eksccelencia fegm. baron Kuhn) došel je včeraj zvečer z brzovlakom v Ljubljano ter se potem odpeljal na Gorenjsko k vojnim vajam.

— (Volitve.) Pri današnji dopolnilni volitvi v skupini velikega posestva se je oddalo 48 glasov. Od teh sta dobila grof Erwin Auersperg in baron Leop. Lichtenberg po 46 glasov, ter sta tedaj izvoljena v deželni zbor. Narodna stranka se volitve ni udeležila.

— (Utonil) je 25. t. m. ob polu dveh popoldne pod Žalostno Goro 32letni delavec Valentin Lampič. Kosil je na travniku in šel konja napajat v Ljubljano, kjer je s konjem vred utonil. Trupla njegovega niso našli.

— (Raz odra pal) je danes dopoldne ob 11. uri pri tabačni fabriki, kjer se doziduje novo poslopje, zidar Menkinec in se hudo poškodoval na glavi. Odesli so ga v njegovo stanovanje na Strmi pot št. 8.

— (O požaru) v Mateni pri Igu se nam dodatno še poroča, da so pogorešano hčer Uršulo Strle našli pri hlevu ogorelo. Škoda je natančno cenjena na 13500 gld.; pogorelo je sedmim posestnikom, šest izmed njih je bilo zavarovanih.

— (Obesil se je) 14letni Janez Kozlevčar iz Gorenje Duplje. Blizu hiše pasel je živino, dečku postalo je to življenje kravarja nekoliko dolgo-

časno, iskal je zabave, privezal je svoj pas na hrast, utaknil v zanjko ozko svojo glavo in poskusil, kako se obešajo zločinci. Ta poskus za zabavo pa se mu je ponesrečil in izdihnil je dolgočasno svojo dušo pod hrastom.

— (Občinska volitev.) Pri volitvi novega občinskega zastopa za občino Kanderš (okraj litijski) je bil županom izvoljen Matija Obreza, svetovalec pa Josip pl. Pilpach in Ivan Zupančič.

— (Narodna čitalnica v Kranji) priredi dne 31. avgusta 1884 na vrtu gospoda P. Mayrja ml. veliko slavnost v proslavljenju rojstvenega dne našega presvitlega cesarja Franja Josipa I. Razvila se bode tudi nova čitalnična zasedba. Program: 1.) Govor gospoda predsednika. 2.) F. S. Vilhar: „Slavnostna kantata“, možki zbor ljubljanske in kranjske čitalnice. Tenor solo poje g. A. Razinger. 3.) Govor pri razvitji nove zasedbe, govori J. Vilfan. 4.) Dr. B. Ipavic: „Molitev“, možki zbor kranjske čitalnice. 5.) F. S. Vilhar: „Pobratimija“, možki zbor ljubljanske in kranjske čitalnice. 6.) Ant. Förster: „V tihi noči“, četverspev ljubljanskih čitalničnih pevcev. 7.) C. Mašek: „Pri zibeli“, četverspev kranjskih čitalničnih pevcev. 8.) D. Jenko: „Strunam“, četverspev kranjskih čitalničnih pevcev. 9.) F. S. Vilhar: „Naša zvezda“, možki zbor ljubljanske in kranjske čitalnice. Tenor solo poje g. Iv. Pribil. 10.) „Poglavje I, II. in III“, vesela igra v jednom dejanji. Med posameznimi točkami svira vojaška godba. Po izvršenem vzporedu: Ples v čitalnični dvorani. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 50 kr.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Pariz, 27. avgusta. Uradna brzojavka admirala Courbeta z dne 24. t. m. poroča, da so v 23. dan t. m. Francozi utopili devet kitajskih vojnih ladij, dvanajst manjših ladij in jedno veliko križarno ladijo; baterija Kruppovih topov v orožarni je utihnila; dve sovražni vojni ladiji sta ušli. Francozov je 6 padlo, 27 je ranjenih; francoske ladije so le malo poškodovane; Kitajci imajo znatne izgube. Courbet naznanja, da se bode kmalu zopet bombardovala orožarna.

Gradec, 26. avgusta. Veleposestniki izvolili so liberalne kandidate.

Zagreb, 26. avgusta. (Iz zbornice.) Ko so se rešile nekatere nevažne zadeve, pri katerih je David Starčević provzročil velik škandal, pretrgal je predsednik sejo za pet minut, ker je Starčević, da-si se mu je odvzela beseda, nadaljeval svoje napade. Ko se je seja zopet pričela, hotel je Starčević zopet govoriti, kar je predsednika napotilo k nasvetu, naj se Starčević izključi, o čemer se bode v današnji popoldanski seji glasovalo. — Pri določanju dnevnega reda se je vnela daljša debata. Zbornica je sklenila naposled, naj se vrši posvetovanje najprej o predlogi o inartikulaciji volilnega reda za Vojno Krajino, potem predloga o Srbih in naposled predlogi lonjsko-poljskega odbora.

Berolin, 26. avgusta. Courcelles je dopoldne v Varzin odpotoval.

Turin, 26. avgusta. Ministerski predsednik Depretis odpotoval je v Coni in bode danes spremljal kralja obiskat za kolero obbolele osebe v Busko.

Rim, 26. avgusta. V Buski, provincija Cuneo, je bilo od 23. t. m. zvečer do 24. t. m. zvečer 30 bolnikov in 10 mrličev za kolero, od 24. do 25. t. m. zvečer 29 bolnikov in 10 mrličev za kolero. V okolici Cunea je 7 oseb, v Fossanu 1 oseba za kolero obbolela. V Speciji, provincija Genova, je od 22. t. m. vkup 84 oseb za kolero umrlo. Število za kolero obolelih in umrlih od včerajšnjega dne znaša v sosednih provincijah, in sicer: v Turinu 6 bolnikov in 3 mrličev; v Porto Maurizio 2 bolnika in 3 mrličev; v Parmi 6 bolnikov, iz med teh dva v mestu Parmi, in 4 mrličev; v Massa-Carrari 6 bolnikov, 3 mrličev; v Campobasso 6 bolnikov; v Bergamu 19 bolnikov, iz med teh jeden v mestu Bergamu, in 6 mrličev za kolero.

Buska, 26. avgusta. Kralj je spremljan po Depretisu obiskal bolnike za kolero v bolnicah in v njihovih stanovanjih.

Pariz, 26. avgusta. Včeraj je v južni Franciji umrlo 47 oseb za kolero.

Bruselj, 26. avgusta. Zbornica vzprejela je I. član šolskega zakona.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 26. avgusta.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld. 80-35
» » » srebri	81-35
Zlata renta	103-40
5% avstr. renta	95-50
Delnice narodne banke	858-—
Kreditne delnice	296-—
London 10 lir sterling	121-60
20 frankovec	9-65
Cekini c. kr.	5-75
100 drž. mark	59-50

Uradni glasnik

z dne 26. avgusta.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri c. kr. okr. sodnji v Postojni za katasterski občini Bukovje in Studeno; poizvedbe dne 6. septembra ob 8. uri in naslednje dni.

Eks. javne dražbe: V Ljubljani premakljivo imetje Fr. Kodriča (konkurzna masa), cenjeno na 2018 gl. 58 kr., dne 16. sept., 30. sept. in 14. okt. ob 9. uri v Kolodvorskih ulicah št. 39. — V Metliki zemljišče Mart. Južne iz Dragomirje Vasi dne 3. sept. — V Kamniku zemljišče Fr. Mikliča iz Laz dne 29. avgusta, 26. sept. in 25. okt.

Tujci.

Dne 24. avgusta.

Pri Maliči: Grof Osmond iz Pariza. — Nedeikovits, operni pevec, z rodbino; Horovits in Müller, trg. potovalca, z Dunaja. — Šmejkal, c. kr. major, iz Karthausa. — Uriel, c. kr. stotnik, iz Brna. — Vitez Schirnhofen pl. Marfalk, c. kr. dež. namest. svetnik, z rodbino, iz Gradca. — Rebolj, župnik, in Florjančič, kuharica, iz Slivja. — Neumann, trgovec, iz Siska.

Pri Slonu: Giegl, trgovec, z Dunaja. — Perko, c. kr. živinozdravnik, iz Trsta. — Feleki, trg. potovalec, iz Zagreba. — Lengyel, trgovec, iz Marczali. — Kruschitz, c. kr. nadlajtenant, iz Celovca. — Praunseis, Šuklje in Rupschl, dijaki, iz Št. Jurija.

Pri Tavčarji: Reuter in Reimann, trgovca, z Dunaja. — Felde, trgovec, iz Remscheida. — Linhard, učitelj, iz Senja.

Pri Avstr. carji: Krošl, c. kr. finan. nadziratelj, iz Kočevja. — Čop, učitelj, iz Ribnice.

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige društva sv. Mohorja

in tudi sledeče knjige:

Cimperman, Pesni. 60 kr.
Decker, Fizika in kemija. 70 kr.
Filipović, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.
Haderlap, Tisoč in ena noč. V snopičih po 20 kr.
Kačič-Mišić, Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.
Klail, Lehrgang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 28 kr.
— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.
Kosec, Kršćansko-katoliško pravoslovje. 1 gld. 20 kr.
Lapajne, Fizika za ljudske šole. 25 kr.
Orožen Val., Spisi. 60 kr.
Padar, Zakon in žena. 40 kr.
Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.
— Slovenski spisovnik. Svetovalec v vseh pisarskih opravilih. Vez. 90 kr.
Razlag J. R., dr., Pesmarica. 60 kr., vez. 80 kr.
Slomšek A. M., Zbrani spisi. I. knjiga: Pesni. 90 kr.
— Zbrani spisi. II. knjiga: Basni, prilike in povesti. 1 gld. 20 kr.
— III. knjiga: Životopisi. 1 gld. 30 kr.
Šmid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.
Tomšič, Dragoljubci. 45 kr.
— Peter Rokodelič. Vez. 45 kr.
Vraz Stanko, Izabrane pjesme. 1 gld. 80 kr., elegantno v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.
Žnidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.